

Statistik om dödsorsaker 2017

År 2017 dog drygt 92 000 personer folkbokförda i Sverige. Hjärt- och kärlsjukdomar stod tillsammans med tumörer för närmare 60 procent av dödsfallen. Drygt 1 900 dödsfall definierades år 2017 som alkoholrelaterade. Dessa dödsfall är vanligast bland män.

Hjärt- och kärlsjukdomar är vanligast men har minskat kraftigt

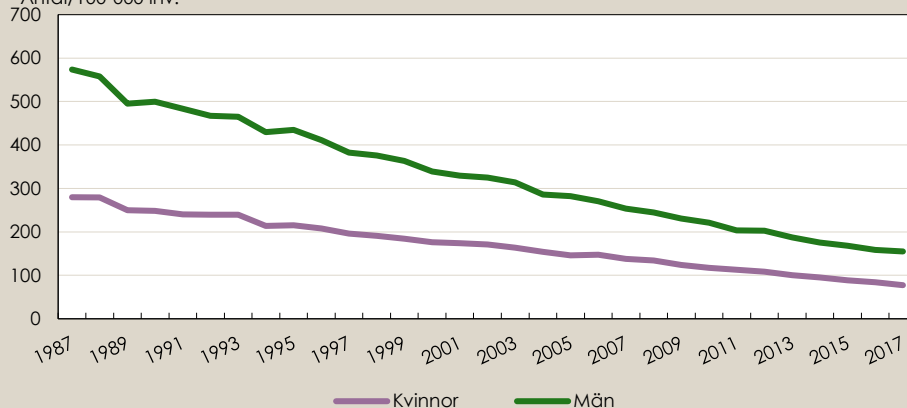
Hjärt- kärlsjukdomar är, följt av tumörer, den sjukdomsgrupp som orsakar flest dödsfall. År 2017 stod hjärt- och kärlsjukdomar för närmare 34 procent av dödsfallen medan tumörer stod för närmare 26 procent av alla dödsfall.

Dödsfall på grund av hjärt- och kärlsjukdomar har minskat kraftigt de senaste 30 åren. Totalt har dödstalen, antal döda per 100 000 invånare, på grund av hjärt- och kärlsjukdomar minskat med närmare 60 procent sedan 1987. En stor del i den minskningen står ischemiska hjärtsjukdomar för, som är den vanligaste dödsorsaken bland hjärt- och kärlsjukdomar. Totalt har dödstalen på grund av ischemiska hjärtsjukdomar minskat med drygt 70 procent sedan 1987, från drygt 400 till drygt 110. Inom gruppen ischemiska hjärtsjukdomar är det framförallt hjärtinfarkter som har minskat drastiskt de senaste 30 åren. Antal hjärtinfarkter per 100 000 invånare, har sedan 1987 nästan halverats samtidigt som överlevnaden efter en hjärtinfarkt har ökat kraftigt (1). De minskade dödstalen beror alltså både på att färre insjuknar och att fler av de som insjuknar överlever.

Figur 1. Ischemiska hjärtsjukdomar, år 1987-2017

Åldersstandardiserade dödstal

Antal/100 000 inv.

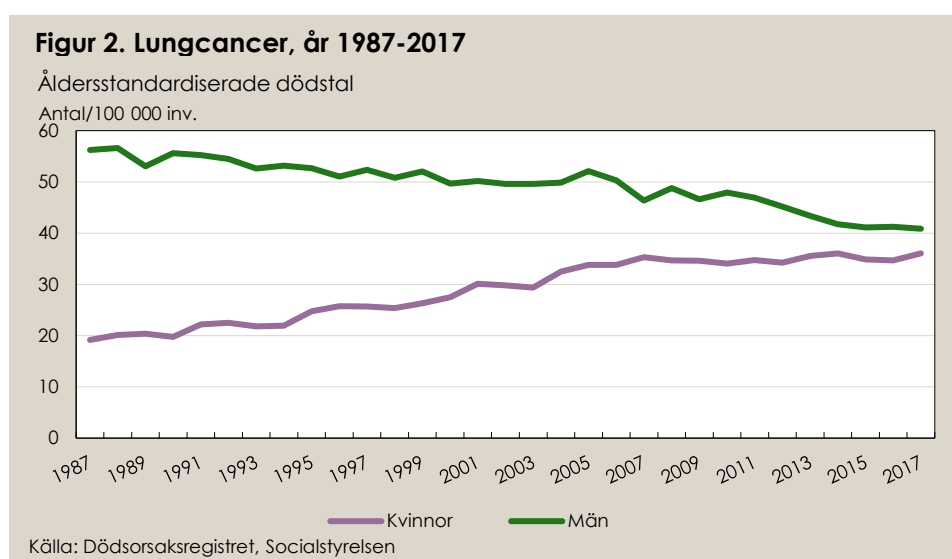

Källa: Dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

Den andra stora gruppen, tumörer, har även den minskat, men inte alls lika mycket. Sedan 1987 har dödstalen för hela gruppen tumörer minskat med cirka 10 procent för kvinnor respektive 20 procent för män.

En cancersjukdom där dödstalen idag är högre än 1987 är lungcancer. Detta beror på en kraftig ökning bland kvinnor. Bland kvinnor är dödstalen på grund av lungcancer idag närmare 90 procent högre än 1987. Den största delen av ökningen skedde under 1990-talet och början av 2000-talet. De senaste 10 åren har dödstalen bland kvinnor på grund av lungcancer legat på en relativt konstant nivå. Lungcancer är fortfarande en vanligare dödsorsak bland män än bland kvinnor. Bland män har dödstalen dock minskat med närmare 30 procent jämfört med år 1987.

Både 5- och 10-årsöverlevnaden i lungcancer har sedan 1987 ökat hos båda könen. Samtidigt har incidensen, antal nya cancerfall bland 100 000 invånare, ökat bland kvinnor och minskat bland män (2), vilket sannolikt bidragit till att dödstalen ökat för kvinnor men minskat för män.

Minskad alkoholrelaterad dödlighet bland yngre

De senaste 30 åren har cirka 2 000 alkoholrelaterade dödsfall inträffat i Sverige varje år. Dessa dödsfall är vanligast bland män. Under 2000-talet har närmare 80 procent av dessa dödsfall inträffat bland män.

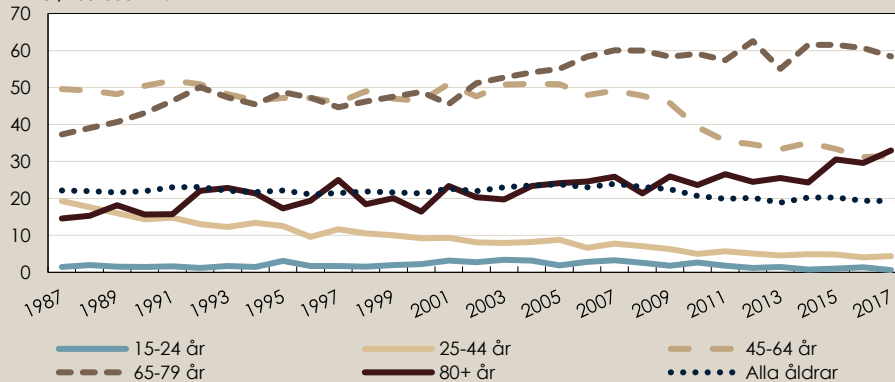
Bland både män och kvinnor var de alkoholrelaterade dödsfallen år 2017 högre än 1987 i de äldre åldersgrupperna, 65–79 respektive 80 år och äldre. I åldern 65–79 år skedde ökningen framförallt till och med mitten av 2000-talet. Sedan dess har dödstalen i denna grupp varit på ungefär samma nivå.

I de yngre åldersgrupperna ser dessa dödsfall istället ut att ha minskat. Störst är minskningen i åldersgruppen 25–44 år där dödstalen minskat med närmare 80 procent sedan 1987.

I åldersgruppen 45–64 år minskade de alkoholrelaterade dödsfallen kraftigt under en period runt år 2010. År 2017 var de alkoholrelaterade dödstalen drygt 35 procent lägre än år 2007 i denna åldersgrupp.

Figur 3. Alkoholrelaterade dödsfall fördelat på ålder, år 1987-2017

Antal/100 000 inv.

Källa: Dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

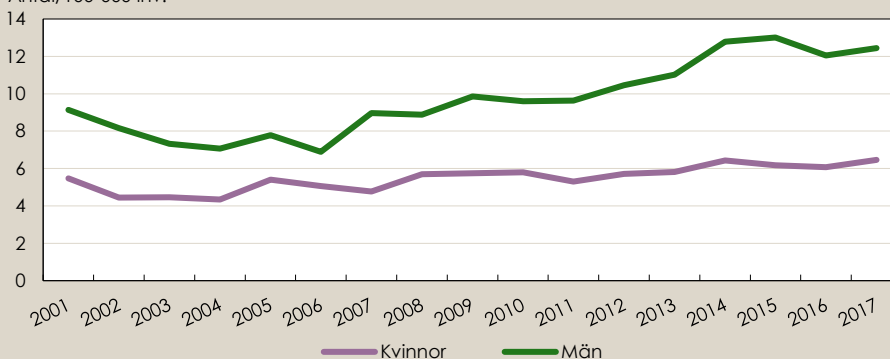
Läkemedels- och narkotikaförgiftningar vanligast bland män

Antalet dödsfall på grund av läkemedels- och narkotikaförgiftningar var år 2017 drygt 630 bland män och knappt 330 bland kvinnor. Detta är något fler än 2016 men på ungefär samma nivå som de senaste fyra åren.

Figur 4. Läkemedels- och narkotikaförgiftningar, år 2001-2017

Åldersstandardiserade dödstal

Antal/100 000 inv.

Källa: Dödsorsaksregistret, Socialstyrelsen

Bland kvinnor berodde förgiftningen oftast på en avsiktligt självdestruktiv handling (suicid) medan en majoritet av dödsfallen bland män utgjordes av olycksfallsförgiftningar. För en betydande del av dödsfallen, bland båda könen, fanns inte tillräckligt med information för att avgöra avsikten bakom dödsfallen.

Suicid vanligast bland äldre män

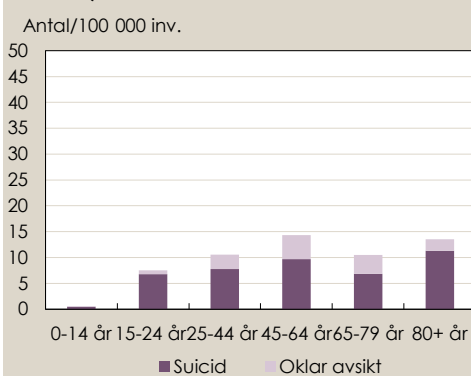
Suicid (själv mord) är vanligare bland män än kvinnor och vanligast bland äldre män. År 2017 dog knappt 350 kvinnor respektive drygt 840 män på grund av suicid. För männen är detta något fler än år 2016. Samma år dog även drygt 130

kvinnor respektive drygt 220 män av skadehändelser med oklar avsikt. Även dessa inkluderas ibland i statistik över suicid.

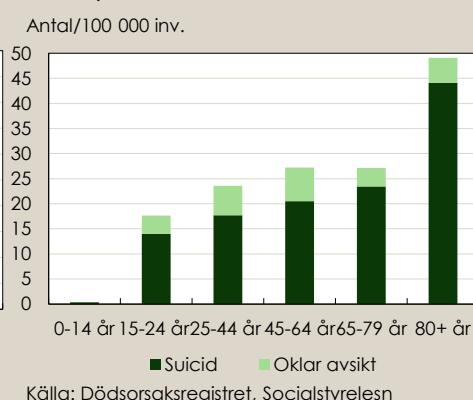
Under slutet av 1980-talet och 1990-talet minskade antalet suicid tydligt bland både män och kvinnor. Även om dödstalen på grund av suicid var lägre år 2017 jämfört med år 2000 har minskningen denna period varit mindre än tidigare.

Bland yngre personer har inte samma minskning kunnat ses. I åldersgruppen 15–24 år har suicidtalerna varit på samma nivå under 1990- och 2000-talet.

Figur 5. Suicid respektive dödsfall på grund av skadehändelser med oklar avsikt fördelat på ålder, kvinnor år 2017

Figur 6. Suicid respektive dödsfall på grund av skadehändelser med oklar avsikt fördelat på ålder, män år 2017

Referenser

1. Statistikdatabas för hjärtinfarkter 1987–2016 [internetdatabas]. Stockholm: Socialstyrelsen. [citerad 2018-10-02]. Tillgänglig: <http://www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas/hjartinfarkter>
2. Cancer i siffror 2018. Stockholm: Socialstyrelsen och Cancerfonden; 2018.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen:

www.socialstyrelsen.se/publikationer2018/2018-10-17/

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

<http://www.socialstyrelsen.se/statistik/statistikdatabas/dodsorsaker>

Kontakt:

Jesper Hörnblad

Telefon: 075-247 30 00,

E-post: jesper.hornblad@socialstyrelsen.se